

Sygn. akt: X C 568/20 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2021 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu X Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Jolanta Sikorska
-----------------	-------------------------

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2021 r. w Toruniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. D.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w Ł.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej (...) Spółka Akcyjna w Ł. na rzecz powoda K. D. kwotę 1315 zł (tysiąc trzysta piętnaście złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 kwietnia 2019 roku do dnia zapłaty;

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda K. D. kwotę 100 zł (sto złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt X C 568/20

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 25 listopada 2019 roku powód K. D. domagał się zasądzenia od (...) S. A. w Ł. kwoty 1315 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11 lutego 2019 roku do dnia zapłaty. W uzasadnieniu wskazał, że żądana kwota dotyczy kosztu najmu pojazdu zastępczego. W wyniku zdarzenia drogowego jego auto zostało uszkodzone. Na czas naprawy powód najął zatem auto zastępcze, które zwrócił zaraz po odebraniu swojego pojazdu z warsztatu. Pozwana jednak odmówiła zwrotu kosztów pojazdu zastępczego.

W odpowiedzi na pozew pozwany wskazał, iż przyjęła odpowiedzialność za skutki zdarzenia z dnia 16.10.2018, podczas którego uległ uszkodzeniu pojazd powoda. W toku postępowania likwidacyjnego oprócz odszkodowania z tytułu kosztów naprawy pojazdu, powodowi wypłacono kwotę 590,40 zł tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Kwota ta obejmowała okres 2 dni naprawy w oparciu o technologię przewidzianą przez producenta oraz 2 dni potrzebne na kontakt z zakładem naprawczym. Powód domaga się jednak zwrotu kosztów najmu za dalsze 6 dni. W ocenie pozwanego roszczenie to jest bezzasadne albowiem nie zaistniały okoliczności uzasadniające najem pojazdu zastępczego na okres 10 dni. Z kalkulacji przedstawionej przez powoda wynika, że zakres uszkodzeń nie był rozległy, a czas potrzebny do wykonania naprawy wyniósł 9,5 godziny. Ponadto, powód zastosował zawyżoną stawkę najmu w stosunku do stawek zaakceptowanych przez pozwanego. Strona pozwana podniosła również, że przedstawiła powodowi propozycję bezpłatnego udostępnienia pojazdu zastępczego w okresie do 5 dni. Pozwany wskazał jeszcze,

że powód zawarł umowę najmu pojazdu zastępczego wyłącznie na okres od 1 stycznia 2019 roku do 7 stycznia 2019 roku, a nie do 11 stycznia 2011 roku.

Ustosunkowując się do odpowiedzi na pozew, powód podniósł, że nie miał wiedzy na temat technologicznego czasu naprawy, dlatego też oddał samochód do (...) serwisu (...). Jego zdaniem serwis z pewnością nie przetrzymywałby samochodu w warsztacie dłużej niż było to konieczne. Zdaniem powoda auto zastępcze należało mu się za cały okres usuwania szkody od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 11 stycznia 2019 roku, ponieważ nie miał w tym czasie do dyspozycji swojego samochodu.

Sąd uznał, że po przedłożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne i rozpoznano sprawę na posiedzeniu niejawnym (art. 148¹§1 k.p.c.).

Sąd zważył, co następuje:

W dniu 16 października 2018 roku doszło do uszkodzenia pojazdu marki M. należącego do K. D.. Odpowiedzialność odszkodowawczą przyjęła na siebie (...) S.A. z siedzibą w Ł..

bezsporne

K. D. zlecił naprawę pojazdu (...) SPÓŁKA KOMANDYTOWA w T..

bezsporne

Rozpoczęcie naprawy pojazdu miało miejsce w dniu 2 stycznia 2019 roku. (...) zostało odebrane z warsztatu w dniu 11 stycznia 2019 roku.

dowód: protokół naprawy pojazdu k. 31

W dniu 2 stycznia 2019 roku K. D. zawarł z (...) D. M. umowę najmu samochodu zastępczego. Umowa została zawarta na okres 5 dni kalendarzowych, do dnia 7 stycznia 2019 roku. Czynsz najmu ustalono na kwotę 190,65 zł brutto. Najem pojazdu zastępczego ostatecznie trwał od 2 stycznia 2019 roku do 11 stycznia 2019 roku. Z tego tytułu wynajmujący wystawił w dniu 11 stycznia 2019 roku fakturę VAT. Koszt najmu wyniósł 1906,50 zł brutto.

dowód: umowa najmu k. 17-23, faktura k. 30

W dniu 16 stycznia 2019 roku ubezpieczyciel przyznał K. D. odszkodowanie w kwocie 442,80 zł, uznając że zasadny był najem pojazdu zastępczego w wymiarze 3 dni (1 dzień na naprawę oraz 2 dni na kontakt z zakładem naprawczym). W uzasadnieniu ubezpieczyciel podkreślił, że poszkodowany nie zaakceptował, złożonej podczas zgłoszenia szkody, propozycji skorzystania z pojazdu zastępczego na preferencyjnych zasadach, w ramach sieci partnerskiej (...) S.A.

dowód: decyzja z 16.01.2019 k. 28

Dnia 23 stycznia 2019 roku pełnomocnik K. D. złożył odwołanie od decyzji ubezpieczyciela. Wskazał, że nie został poinformowany przez konsultanta ubezpieczyciela o możliwości wynajęcia od niego pojazdu zastępczego.

dowód: odwołanie k. 74 akt szkody (płyta CD z aktami szkody k. 65)

W związku ze złożoną reklamacją, po przeprowadzeniu ponownej analizy zgromadzonej dokumentacji, ubezpieczyciel w dniu 31 stycznia 2019 roku podjął decyzję o dopłacie 147,60 zł. W ocenie ubezpieczyciela obowiązek zwrotu poniesionych kosztów za wynajem auta zastępczego przysługuje w wymiarze 4 dni, w kwocie 147,60 zł za dobę, tj. na preferencyjnych warunkach finansowych, zaproponowanych poszkodowanemu na etapie zgłoszenia szkody, których poszkodowany nie zaakceptował.

decyzja z 31.01.2019 k. 26

Sąd ustalił, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, którym przyznał walor wiarygodności, ponieważ nie budziły one wątpliwości Sądu, a strony nie kwestionowały ich autentyczności.

Pozwany nie kwestionował istnienia po swej stronie odpowiedzialności ubezpieczeniowej, twierdził jednak, że uzasadniony był najem przez powoda pojazdu zastępczego przez okres 4 dni, w stawce 147,60 zł za dobę, ogółem 590,40 zł. Odszkodowanie w takiej wysokości zostało wypłacone przez ubezpieczyciela. Powód natomiast twierdził, że zasadny był najem pojazdu zastępczego przez 10 dni w stawce po 190,65 zł za dobę. W związku z tym domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty, która poniósł z tytułu najmu pojazdu zastępczego w kwocie przekraczającej wysokość wypłaconego przez pozwaną odszkodowania.

Przechodząc do rozważań prawnych należy wskazać, że zgodnie z art. 822 § 1 i 2 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia. Przepisy kodeksu cywilnego (art. 361-363 k.c.) precyzują, iż zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. W sytuacji gdy poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Ponadto w myśl art. 19 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 2060 ze zm.) poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. Jak stanowi art. 34 wyżej wskazanej ustawy, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

W uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 17 listopada 2011 r. (III CZP 5/11 OSNC 2012, Nr 3, poz. 28) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego, niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej, obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. W uzasadnieniu uchwały wskazano, że nie wszystkie wydatki, pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym, mogą być refundowane, istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, art. 362 i 826 § 1 k.c.). Na dłużniku ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Sąd Najwyższy zauważył, iż nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji - gwarancyjnej ubezpieczyciela, co mogłoby prowadzić do wzrostu składek ubezpieczeniowych. Za celowe i ekonomicznie uzasadnione mogą być – co do zasady – uznane wydatki poniesione na najęcie pojazdu zastępczego tego samego typu co uszkodzony i na czas niezbędny do naprawy albo zakupu nowego pojazdu.

Wyrażony powyżej pogląd Sąd Rejonowy w całości podziela. Nie ulga wątpliwości, że wynajem pojazdu zastępczego przez okres 10 dni był w pełni uzasadniony. W okresie od 2 stycznia 2019 roku do 11 stycznia 2019 roku samochód powoda znajdował się w warsztacie. Brak możliwości używania pojazdu w tym okresie związany jest ze szkodą jakiej doznał on w wyniku zdarzenia z dnia 16 października 2018 roku. Podkreślić należy przy tym, że pozwany przyjął

na siebie odpowiedzialność za skutki tego zdarzenia. Gdyby pojazd powoda nie został w wyniku tego zdarzenia uszkodzony, powód nie musiałby oddawać go do naprawy i mógłby z niego swobodnie korzystać. W ocenie Sądu nie ma podstaw do przyjęcia, że uzasadniony był najem pojazdu wyłącznie przez okres 4 dni. Za celowe i ekonomicznie uzasadnione uznać należy bowiem zapłatę czynszu najmu pojazdu zastępczego za okres, w którym powód był pozbawiony realnej możliwości korzystania z własnego samochodu.

Przechodząc do kwestii wysokości stawki najmu, należy zauważyć, iż w uchwale z dnia 24 sierpnia 2017 roku, sygn. akt III CZP 20/17 Sąd Najwyższy stwierdził, że wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. W ocenie Sądu Najwyższego proponowanie przez ubezpieczycieli pojazdów zastępczych jest - ze względu na efekt skali i związaną z tym efektywność kosztową - rozwiązaniem korzystnym dla ogółu ubezpieczonych, gdyż ogranicza koszty ochrony ubezpieczeniowej (i tym samym wysokość składek). Niesie również pewne korzyści dla samego poszkodowanego, który - korzystając z propozycji ubezpieczyciela - ma zapewnione pełne pokrycie kosztów pojazdu zastępczego, unika związanych z tym sporów i przedłużenia postępowania likwidacyjnego. W związku z tym, zawierając umowę na mniej korzystnych warunkach od proponowanych przez ubezpieczyciela, poszkodowany będzie zmuszony ponieść część związanych z tym kosztów.

Należy jeszcze zauważyć, że w razie ustalenia istnienia podstaw odpowiedzialności odszkodowawczej i przyznania na tej podstawie świadczenia w myśl art. 15 ustawy z 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej, dochodzi do uznania właściwego, które obejmuje dwa elementy - zasadę odpowiedzialności oraz uznaną przez ubezpieczyciela wysokość świadczenia. Uznanie pociąga za sobą ten skutek, że co do elementów uznanych wierzyciel nie musi już udowadniać podstaw odpowiedzialności ubezpieczyciela, lecz jedynie dokonane uznanie. Konsekwencją uznania właściwego jest więc zmiana rozkładu ciężaru dowodu (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 lipca 2014 r., V CSK 512/13). Oznaczać to będzie, iż ubezpieczyciel, chcąc się zwolnić od odpowiedzialności w procesie dowieść musi, że podstawy jego odpowiedzialności nie istnieją. W realiach niniejszej sprawy to zatem na pozwanym spoczywał ciężar wykazania, że skutecznie złożył propozycję najmu pojazdu zastępczego, zawierającą warunki takiego najmu, a powód nie skorzystał z tej oferty, decydując się na zawarcie umowy na warunkach mniej korzystnych. W ocenie Sądu pozwany powinności tej nie sprostał.

W aktach szkody znajduje się wiadomość mailowa zatytułowana „Potwierdzenie rejestracji szkody komunikacyjne w (...) (k. 152 akt szkody - płyta CD z aktami szkody k. 65). Należy pamiętać, że a przypadku osoby prowadzącej działalność gospodarczą (a taką jest przecież ubezpieczyciel) wymagania co do należytej staranności są zwiększone w porównaniu z wymaganiami stawianymi osobom fizycznym. Prowadzenie działalności profesjonalnej uzasadnia oczekiwanie większej umiejętności, wiedzy, skrupulatności, rzetelności, zapobiegliwości czy zdolności przewidywania (art. 355 § 2 k.c.). W tym kontekście wiadomości e-mail nie można traktować jako należytego poinformowania poszkodowanego o możliwości zawarcia najmu pojazdu zastępczego. Wiadomość ta jest nieczytelna, nie zawiera żadnej daty, nie wiadomo zatem czy w ogóle została doręczona powodowi. Ponadto, wbrew temu co twierdzi pozwany w wiadomości nie ma informacji o tym, że stawka najmu za okres powyżej 5 dni wynosi 147,60 zł.

Skoro zatem brak jest dowód na to, że powodowi zaoferowano najem pojazdu zastępczego w dobowej stawce 147,60 zł, Sąd uznał, iż roszczenie powoda o zwrot czynszu najmu w wysokości 190,65 zł za dobę było zasadne. Stawka ta jawi się jako adekwatna za najem auta odpowiadającego klasą pojazdowi powoda, nie jest również rażąco zawyżona w porównaniu do wysokości stawki, przy której obstaje pozwany.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 34 ust. 1, art. 36 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 822 § 1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1315 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 kwietnia 2019 roku do dnia zapłaty.

Powód domagał się zasądzenia na swoją rzecz odsetek od dnia 11 lutego 2019 roku. Jednak w myśl art. 14 ust. 1 ustawy dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Z akt szkody wynika, iż powód wezwał pozwanego do pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego w dniu 4 marca 2019 roku. Mając zatem na uwadze 30-dniowy termin na wypłatę odszkodowania, zasadne było żądanie zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 3 kwietnia 2019 r. Roszczenie powoda o zasądzenie odsetek od 11 lutego 2019 roku do dnia 2 kwietnia 2019 roku podlegało zatem oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy wyrażoną w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Roszczenie powoda było zasadne co do całej kwoty głównej, oddalone zostało wyłącznie w niewielkim zakresie co do odsetek. Zakres, w jakim roszczenie powoda nie zostało uwzględnione jest jednak na tyle niewielki, że Sąd kosztami postępowania postanowił w całości obciążyć pozwanego. Koszty poniesione przez powoda wyniosły 100 zł (opłata od pozwu).